

Utrecht, 21-09-2021

Betreft: hervormingen Jeugdzorg

Beste commissieleden van de commissie Volksgezondheid Welzijn en Sport,

In deze brief stellen we uw kamer graag op de hoogte over de ontstane situatie in de jeugdzorg voor medewerkers. We vragen expliciet uw hulp om de (rechts)positie en belangenbehartiging voor werkenden in de jeugdzorg op het gebied van herwaardering en her-organisatie van de jeugdzorg steviger te positioneren.

Een cao is belangrijk zodat medewerkers eenduidig gewaardeerd en beloond worden naar waarde en rust op de arbeidsmarkt en een gelijkwaardig speelveld behouden blijft. Om prettig te kunnen werken en optimaal te kunnen zorgen voor kinderen en gezinnen is het daarnaast ook belangrijk dat de jeugdzorg optimaal is georganiseerd. Zodat medewerkers ook in staat worden gesteld om te doen wat nodig is. In deze brief nemen we u mee in de laatste ontwikkelingen op dat gebied.

5 jaar campagne 'KwaliTIJD voor het Kind'

Na 5 jaar van campagnevoeren en uiteindelijk zelfs acties en stakingen, heeft FNV met Stichting Beroepseer een denktank opgericht om een breed advies te schrijven over hoe de jeugdzorg georganiseerd zou moeten worden; [De Jeugdsprong](#). Dat deden we met velen; ervaringsdeskundigen, kinderen, ouders, jeugdprofessionals, jeugdgezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, advocaten, kinderrechters, een aantal werkgevers en gemeenten, onderzoekers en wetenschappers. Via een publiekspetitie is het draagvlak voor dat advies groot gebleken. Op 17 mei 2021 [lanceerden we de Jeugdsprong](#) en zorgden we ervoor dat uw partijen, VWS, VNG en werkgevers het van ons kregen.

Geld en her-organisatie

Ondertussen was uit een [rapport van onderzoeksbureau AEF](#) gebleken dat de gemeenten forse tekorten hadden. Ondanks het Rijk dat in eerste instantie [niet wilde betalen](#), is het de VNG gelukt om via een rechtszaak (arbitrage) dat geld toch te krijgen. Dat betekent dat er de komende jaren miljarden naar de gemeenten gaat. Staatssecretaris Blokhuis heeft gezegd dat dat geld ['zoveel mogelijk' naar de jeugdzorg moet](#), maar hij heeft het geld niet geormerkt. De gemeenten mogen dus zelf weten waar ze het geld aan uitgeven. De gevolgen daarvan blijken nu al desastreus; noch bedrijven, noch medewerkers kunnen uitzien naar verlichting en waardering. Gemeenten geven aan dat alle miljarden gebruikt gaan worden voor het vullen van de eigen tekorten. 'De jeugdzorg' en de mensen die onmisbaar zijn voor die jeugdzorg, de professionals, gaan er dus niets van zien.

Basis voor de hervormingen

Verder heeft Staatssecretaris Blokhuis gezegd dat er met dat geld dan wel ook veranderingen/ hervormingen in de jeugdzorg moeten plaatsvinden. Als basis voor de hervormingen wil de Staatssecretaris uitgaan van [het rapport van de commissie Sint](#). Dit rapport beschrijft maatregelen om de uitgaven te beperken en het jeugdzorgstelsel beheersbaar te maken. Aan de 'hervormingstafel' zitten VWS, VNG, Werkgevers, beroepsverenigingen en cliënten platforms. De hervormingstafel moet in januari opleveren.

FNV is door VWS en VNG geweigerd aan deze hervormingstafel, ondanks 2 aangenomen moties hierover

FNV is ervan overtuigd dat hervormingen niet kunnen zonder ons. We maken ons grote zorgen voor een onvoldedige invulling, omdat onze kennis, visie, netwerk en expertise uniek is en nu zal ontbreken. Vragen als 'hoe gaan we van A naar B, wat betekent dat voor medewerkers, hoe gaan we dit organiseren, wanneer gebeurt wat, hoe betrek je mensen, hoe geef je mensen invloed en wie gaat het betalen' zullen zonder ons niet worden gesteld. Daarnaast weten wij ook hoe we deze vragen moet gieten in win-win regelingen. In een sector die kampt met grote personeelsproblemen is het onbegrijpelijk dat er niet wordt gekozen voor juist die belangenbehartiging die ervoor kan zorgen dat er rust en vertrouwen bij personeel ontstaat.

3 andere zorgen

We vinden we de termijn tussen nu en januari 2022 absurd kort om te komen tot hervormingen. We vrezen voor een herhaling van ondoordachte veranderingen, zonder dat er na is gedacht over de invulling van het 'hoe'. Ook vinden we de timing onbegrijpelijk; in maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Door in januari 2022 de hervormingen 'af' te hebben, is er in maart weinig democratische beïnvloeding meer mogelijk. Last but not least vrezen wij ervoor dat de hervormingen voor een groot deel zullen gaan over 'grip krijgen op de uitgaven', en niet over de inhoud.

Onacceptabel

Voor ons is dat standpunt onacceptabel. Niet alleen wordt ons brede en gedragen inhoudelijk advies gedegradeerd tot 'een clubje dat aan de zijlijn ook iets mag roepen', maar ook is hiermee de belangenbehartiger van de (rechts)positie van medewerkers geweigerd. We hebben hierover indringende gesprekken gevoerd met Paul Blokhuis, Leonard Geluk (directeur VNG), werkgevers en beroepsverenigingen. Daarna hebben we nogmaals een brief gestuurd met onderbouwing waarom we vinden dat hervormingen in de jeugdzorg niet vormgegeven kunnen worden zonder ons. Dhr. Blokhuis en dhr. Geluk ontvingen van ons dezelfde brief. Wij hebben de brieven als bijlage in de mail gevoegd.

Afwijzing

Na deze brief ontvingen wij een reactie van de VNG. VWS en VNG blijven bij hun standpunt; we zijn niet welkom. We worden slechts eenmalig uitgenodigd voor een nader te plannen bijeenkomst. Het behoeft geen uitleg dat wij deze 'kantlijnpositie' voor werkenden onbegrijpelijk vinden voor overheden die beweren werkenden in de jeugdzorg belangrijk te vinden.

En nu?

Op 13, 14 en 15 en 20 september jl. hielden wij grote online medewerkersbijeenkomsten. Daarin bespraken wij met vele medewerkers uit het hele land de stand van zaken rondom de cao-onderhandelingen en de stand van zaken rondom de beoogde hervormingen in de jeugdzorg. We hebben gevraagd hoe medewerkers willen reageren op de ontstane situatie.

Medewerkers zijn helder; zij accepteren deze gegeven 'kantlijn'-positie niet langer. Zij willen erkend en beloofd worden, want zij geven altijd en overal professionele zorg, opvang en ondersteuning aan iedereen die aan hun zorgen is toevertrouwd. Daarom willen zij meer waardering, meer zeggenschap, minder werkdruk en meer (mentale en praktische) ruimte om het werk te doen. Dat betekent:

1. Een cao die recht doet aan het cruciale vakmanschap en die de jarenlange onderwaardering rechtstreekt. Dit kan ook, want er komen miljarden voor de jeugdzorg beschikbaar. Wij zetten in op 5% loonsverhoging en afspraken rondom vitaliteit, gezond ouder worden, werkdruk, regelruimte, veiligheid, scholing/ intervisie, arbeidsmarkt, het nieuwe werken na corona.
2. Dat de belangen over de (rechts)positie van medewerkers volwaardig vertegenwoordigd wordt bij het opstellen van hervormingen
3. Dat de inhoud van de Jeugdsprong volwaardig onderdeel is van de hervormingstafel en het nieuwe coalitieakkoord.

Wij horen graag van u of u bereid bent aan onze vraag om hulp tegemoet te komen. Vanzelfsprekend ben ik bereikbaar voor vragen of overleg.

Met vriendelijke groet,

Maaïke van der Aar
Bestuurder FNV Jeugdzorg
0611149305